

Santa Tecla i Cassà de la Selva: intent de desentranyar un enigma (I)

CASSÀ celebra anualment pel 23 de setembre la fira del poble, santa TECLA. I així es ve anunciant, notificant i ressenyant durant anys i anys en els diferents programes dels distints festeigs de determinades entitats, societats i corporacions cassanenques.

Però vet aquí que l'Església, i des de fa molts i molts anys, ha cercat endebades l'existència de pergamins, cartularis i documents diversos, però mai no ha aconseguit, per desgràcia, cap notificació en relació a la parròquia i santa TECLA. En conseqüència, ha romàs sempre molt prudent, seriosa i a l'expectativa i a la vegada molt estàtica enfront de la problemàtica existent. De manera que avui dia continua ignorant la relació amb santa TECLA, la santa que, per molts cassanencs, és considerada com la segona Patrona de la vila; però, paradoxalment, santa TECLA no ha tingut mai cap altar ni cap imatge dintre del nostre temple parroquial. O sigui, que santa TECLA és «la gran desconeguda a casa seva i la gran forastera a casa nostra».

Total, una incògnita que convé esbrinar, un misteri que convé aclarir i un enigma que convé desentranyar, resoldre i solucionar pel bé de l'Església, de les autoritats, dels feligresos, dels cassanencs en general i de tots els ciutadans interessats en el problema, no importa d'allà on siguin.

A mi, personalment, em fa i passo vergonya quan un foraster em demana si santa TECLA és la Patrona de la vila... i si amb el foraster visitem el temple parroquial, llavors li haig d'explicar que santa TECLA no té altar ni té cap imatge representativa, per acabar dient-li que fins al present és un enigma, una incògnita i un misteri que momentàniament, encara no s'ha pogut aclarir; però que voldríem tenir en vies de solucionar a curt termini.

Curiosament, els nostres més reconeguts i admirats historiadors cassanencs: JOAN GENER i ROCA, MIQUEL JUANOLA i BENET, Mn. JOSEP XUTGLÀ i FIGUERAS

i JOSEP BOSCH I MERCADER tots molt seriosos, judiciosos i tan sensats com respectuosos i meticulosos en problemes històrics del nostre poble i de la nostra parròquia i que tan exhaustivament han indagat, investigat i escrit sobre l'església parroquial, la fàbrica del temple, el sant patró del poble, la santa patrona del poble, la Santa Espina, els diferents altars, i les imatges, el culte a la nostra parròquia, el campanar i les campanes, ... I que han passat revista a tot el repertori de festivitats com Sant Martí, la Puríssima, la Mare de Déu de les Sogues, etc., resulta extraordinàriament curiós que mai cap d'ells no ha parlat ni escrit sobre santa TECLA ni de la fira de santa TECLA. Però per al-

tra banda, les entitats, societats i corporacions locals, des de temps immemorials i, sobretot més cap aquí sempre Els Amics de la Sardana airegen La Nit del Cremat en els programes de la fira de santa TECLA, com si fos aquesta santa la patrona, la segona patrona o copatrona de la vila, quan en realitat és una santa completament ignorada per la nostra parròquia i totalment desconeguda pels feligresos i cassanencs en general. Tinguem en compte que santa TECLA no té altar ni tampoc existeix cap imatge seva i representativa dins del temple i, en conseqüència, tampoc no pot existir cap mena de devoció, ni veneració, ni adoració i molt menys gens ni mica de fervor ni de fe entre la feligresia.

En conseqüència, segons la meua manera de comprendre i entendre el problema, la fira de santa TECLA resulta ésser una fira descafeïnada, desajustada, en la qual hi manca unió, cohesió i acoblament entre l'Església i les forces vives, la feligresia i el poble en general. I, en conclusió, aquest problema necessita solució.

I qui té la culpa d'aquesta situació tan anòmala, tan estrambòtica, tan irregular i dissociada?

Doncs, senzillament, la culpa la tenim tots els cassanencs, perquè mai no ens hem preocupat de cercar una solució. Així de clar.

Mai no ens hem preocupat del problema i si algú ho ha fet, com que no se n'ha sortit ni ha sabut treure'n llana neta, ha callat. No ha donat a conèixer el problema, ha mantingut en secret la seva ignorància, el seu desconeixement, els seus dubtes i ha amagat el seu fracàs o s'ha emportat la seva desil·lusió o frustració a la tomba.

LA FIRA DE SANTA TECLA, UN TEMA EMBOLCALLAT PER LA LLEGENDA

De fet, la fira de Santa TECLA és un tema embolcallat en la llegenda, sumit i sub-

mergit en un passat molt llunyà, amb un origen tan arcaic com pretèrit i, com tots els esdeveniments tan dilatats, té un origen tan fosc com nuvolós i tan pobre com carencial.

La fira de Santa TECLA és un problema que deu remuntar-se a molts segles passats i, desgraciadament, sembla de difícil solució, significat que el més calent és a l'aigüera. Però, personalment, crec que la solució pot ésser tan fàcil com l'ou de Colom

Posa atenció, estimat lector/a de LLUMIGUIA, demanant-te anticipadament perdó pel fet d'ésser repetitiu. Però, per entendre tot el procés, tan enigmàtic, hem de repetir, repetir i tornar a repetir les coses des del principi. Si volem aclarir conceptes cal estar ben segurs del seu contingut, màxim si tenim en compte que és un tema del que, desgraciadament, no existeix la més mínima informació i ens hem de guiar per la deducció, la suposició i la pressumpció.

Passem revista a continuació a certes preguntes i reflexions que considero tan necessàries com importants per tirar endavant un tema tan delicat, fosc i nuvolós.

1r. En la nostra església parroquial, que ha estat exhaustivament molt ben estudiada, descrita i explicada pels nostres historiadors locals i a l'ensem, per cert, rigorosament i molt seriosament: «mai no ha existit cap altar ni cap imatge en honor de santa TECLA»

Efectivament, és una gran veritat que tots sabem i coneixem.

Thermomix-21 + Varoma

(amb balança electrònica incorporada)

El vostre amic a la cuina, us ofereix la recepta del mes:

SANFAINA D'ESTIU

Ingredients:

100 gr. d'oli
300 gr. de carbassons
150 gr. de pebrot vermell
150 gr. de pebrot verd
300 gr. de ceba
500 gr. de tomata triturada
2 dents d'all

sal o pastilla de brou

Preparació:

Prepareu les verdures tallades preferiblement en anelles gruixudes i trossegeu-les al Thermomix quatre segons a velocitat 3 ½. – Per aconseguir un millor trossejament, es recomana fer-ho en tres vegades, en comptes de totes les verdures de cop – Aboqueu-les en un bol i reserveu-les. A continuació, poseu l'oli en el vas, COL·LOQUEU LA PAPALLONA A LES GANIVETES, afegiu tots els ingredients, menys la tomata i els condiments i programeu 15 minuts, temperatura Varoma, velocitat 1.

Passat aquest temps, incorporeu la tomata triturada i els condiments i programeu vint minuts, temperatura Varoma, velocitat 1.

NOTA: si voleu, podeu afegir-hi 250 gr. d'alberginies sense pelar, traient 50 o 100 gr. de carbassons. Bon profit!

Recordeu que aquest anomenat robot podeu adquirir-lo per només 22,74 euros al mes.

Per a qualsevol informació, no dubteu a trucar-me:

Montserrat Vall-Ilosera

Tels: 600 30 12 67 i 972 46 04 07

C/ Rosselló, 10 - 17244 Cassà de la Selva

2n. Tampoc no existeix, -per ara i que se sàpiga- cap cartulari, pergami, llibre, quadern, cartipàs, ni llibreta que faci referència a santa TECLA ni tampoc cap escrit relacionant-la amb la parròquia.

Aquest apartat és fonamental i, d'existir algun document, els nostres historiadors l'haurien trobat i nosaltres n'estaríem enterats.

3r. Hi ha algun cassanenc o cassanen-ca que conegui la vida de santa TECLA?

Gairebé cap, per no dir cap! Així de clar. Almenys el 100 x 100 de cassanencs interrogats sobre la vida de santa TECLA, tots desconeixien en absolut la vida de la santa i confessaven que estarien il·lusionats i desitjosos de conèixer-la.

Que consti que un servidor de vostès fa uns tres mesos que tampoc no en sabia res.

4t. Hi ha fervor o devoció a Cassà vers santa TECLA?

No! En absolut. Santa TECLA és una santa completament desconeguda pels actuals feligresos cassanencs. Ningú no en sap res ni mica, però sí que algú sap que és la patrona de Tarragona.

A la col·lecció de Goigs publicada per Llumiguia núm. 447 al desembre del 1988 s'hi feia constar al dors dels de Sta. Tecla.

No se sap si aquesta santa entra en la devoció del nostre poble perquè coincideix amb la fira o bé si la fira es dedica des dels seus inicis a santa Tecla per la devoció que els avantpassats li tenien.

Cal remarcar que els goigs reproduïts a la col·lecció són els de Tarragona (no els de Cassà, que no s'han trobat i potser no en tingué mai) els quals també han estat copiats a la lletra pels de Sant Celoni.

5è. Hi ha a CASSÀ alguna dona o alguna nena amb el nom de TECLA?

Jo diria que no; que no n'hi ha cap.

En resum: Sigui com sigui, és lògic i ben cert que santa TECLA ha pogut ésser en un temps molt pretèrit i reculat una patrona d'un hospital del nostre poble i això deu ésser indubtable.

Altrament, el magnífic ajuntament de Cassà i les nobles corporacions, societats i entitats cassanencs de tots els temps propaguen i escampen als quatre vents: El 23 de setembre, FIRA de SANTA TECLA i aquest enunciat, titularitat i encapçalament de molts programes de festeigs, no és ni pot ésser cap enginy popular, sinó que deu tenir una base molt sòlida, ferma i consistent, ja que una retolació i dedicatòria d'aquesta magnitud no s'inventa ni s'improvisa, ni tampoc neix així com així i molt menys espontàniament.

PER QUÈ SANTA TECLA NO HA TINGUT MAI CABUDA A L'ESGLÉSIA PARROQUIAL?

Doncs molt senzill:

Santa TECLA, des de temps immemorial, és patrona i advocada dels agonitzants i, dit d'altra manera, és patrona i advocada dels moribunds i la que assisteix totes les persones en el seu últim trànsit vers la vida eterna.

En conseqüència -i repeteixo- el seu altar i la seva imatge, quadre, pintura o estampa, més gran o més petita, emmarcada o no, estaria forçosament en un lloc fora de l'església parroquial i aquest lloc era o devia ésser, sens dubte, l'hospital de la vila que, ni més ni menys, és el lloc que li corresponia, que li correspon i el lloc que li correspondrà.

O sigui, que l'hospital de CASSÀ era el lloc ideal, el lloc correcte, el lloc idoni i el lloc més indicat per acollir santa TECLA, patrona i advocada dels agonitzants, dels moribunds, la del trànc-

REFER LA NOSTRA HISTÒRIA

sit final vers la vida eterna.

I a continuació, i per entendre-ho millor, exposo un exemple convincent i tan persuasiu com concloent, que no és res més que el que succeí al poble de SANT CELONI al segle XIX.

Foren fets viscuts, que pogueren haver-se esdevingut també en molts i molts pobles, però desgraciadament s'ha perdut tota mena d'informació; si bé crec que, nosaltres els cassanencs, podrem recuperar certes eventualitats i circumstàncies passades si és que ho intentem i no perdem mai l'esperança de poder gaudir certes troballes en el futur.

QUÈ PASSA, DONCS, A SANT CELONI AL SEGLE XIX?

Passà tota una sèrie d'esdeveniments que em plau de ressenyar per l'existència de possibles comparacions, de certes similituds i de determinats paral·lelismes entre el nostre poble i el de SANT CELONI i viceversa.

Al segle XIX, al poble de SANT CELONI, parròquia de la diòcesi de BARCELONA,

succeïren una mena de fets molt allisonadors, que foren els següents:

L'església parroquial de SANT CELONI té com a patró titular, des de temps immemorial i continua tenint actualment, sant MARTÍ, ni més ni menys igual que CASSÀ. Altrament, el poble de SANT CELONI tenia i continua tenint Sant ANTONI ABAT com a patró titular del seu hospital municipal, a diferència de CASSÀ que té per patró titular sant JOSEP.

Ara bé, durant el segle XIX, les jerarquies eclesiàstiques i civils, gremis i corporacions religioses de Sant CELONI, decidiren traslladar la imatge de santa TECLA des de la Torre de les Hores on era la seva capella i imatge a l'hospital de pobres i malalts. Tenint en compte que se la considera patrona dels agonitzants era més correcte que estigués aposentada a l'hospital que no pas a l'església parroquial.

Continua essent-hi venerada al costat del patró titular Sant ANTONI ABAD advocat contra les epidèmies i pestilències.

Uns goigs santcelonins dedicats a Santa Tecla, venerada a l'hospital, edició de l'any 1872, porten la següent nota: «aquesta imatge de temps immemorial fou venerada en la capella que hi havia so-

bre lo antich arch de la torre de les hores i quan fou derribat aquell se trasladà dita imatge en la capella del mencionat hospital»

Mn. Jaume Vilangeliu «Estampes històriques de Sant Celoni» Nota núm.148 pl.187

A CASSÀ, el problema és diferent i no seguí un procés semblant ni molt menys, ja que Santa TECLA no estava a l'església parroquial sinó que estaria d'entrada a l'hospital anomenat SANT HOSPITAL DE POBRES de JESUCRIST o tal vegada abans d'ésser hospital i quan tindria per nom «Casa dels pobres»

Si així fos, ens hauriem de remuntar a les acaballes del segle XIV ja que, segons els historiadors, la devoció a Santa TECLA es posà més de manifest després del 18 de maig de 1323, dia de l'arribada del braç de Santa TECLA a TARRAGONA, procedent d'ARMÈNIA de CILICIA, via BARCELONA, SALOU i CONSTANTÍ quan amb gran pompa i solemnitat fou tralladada en processó presidida pel rei JAUME II el Just i el seu fill ALFONS, el futur Alfons III el Benigne.

(continuarà)

Josep Maria Olivé i Tolosà

CENTRE D'ESTÈTICA INTEGRAL
Montserrat Rocas
 Trav. Passeig de Vilaret, 21 - 17244 Cassà de la Selva
 Tel. 972 46 16 78 Fax: 972 46 36 69

Tractament en el centre d'estètica

Tractament Extern

Tractament Intern